

denne Udfrittingsmaade for at være umoralisk og givet Retfærdigheder eller Mistillidsvota derimod; men det har ikke staaet forbudt i nogen Lov, og jeg siger, at det er smukt, at Proceskommissionen har taget en saadan Bestemmelse med, thi det giver Landen gennem Loven, og det er den, som bør beherske alle retsfindige Dommere.

Naar jeg nu vil omtale Nævningeindretningen, saaledes som den er bragt i Forslag i Lovforslaget, saa siger jeg, at det er et smukt Forslag, som der er kommet frem, og at jeg giver den meget ærede Minister Ret i, at den Maade, hvorpaa den egentlige Nævningeprocess er bragt frem, er bifaldsværdig. Muligen kan den blive fuldkommen, men i det Hele taget er der Intet at klage derpaa. Derimod er der et andet Forhold, som jeg tror er uilskteligt i Forslaget, nemlig Omfanget, Antallet og Beskaffenheden af de Sager, som skulle være Gjenstand for Nævningernes Dom. I Grundloven staa der, at i Misgjerningsager og i Sager, som reise sig af politiske Lovovertrædelser, skal Nævninger indføres. Hvad er nu Misgjerningsager, og hvad er Sager, der reise sig af politiske Overtrædelser? Herom maa man jo søge en Forklaring i Proceslovudkastet, og de politiske Lovovertrædelser, som der henføres under Nævningeindretningen, ere de Forbrydelser, som omtales i Kapitlerne 9, 10 og 11 i Straffeloven af 1866. Jeg har ikke Noget at indvende imod, at disse Sager anses for at være Sager, der reise sig af politiske Lovovertrædelser. Disse Kapitler angaa nemlig politiske Forhold eller ialtsald det, som man her vilde kalde politiske Forhold, idet nemlig det 9de Kapitel angaar Forbrydelser imod Statens udbortes Sikkerhed og Selvstændighed — jeg huffer ikke nysgigt, hvad Overstriften er, men i hvert Fald staa der „udvortes Sikkerhed og Selvstændighed“ —, det 10de Kapitel angaar Forbrydelser imod Statsforfatningen, og det 11te Kapitel angaar Forbrydelser imod Kongen og Kongehuset. Dette vil jeg altsaa nu tage for at være politiske Lovovertrædelser, men saa kommer Misgjerningsager. Hvad er Misgjerningsager? Efter Lovforslaget ere Nævningerne kun berettigede til at dømme i Sager, som angaar Livsstraf eller livsvarig Fængselsstraf; men det vil jo ikke blive ret mange Sager. Men saa staa der endvidere, at under Nævninger kan henføres saadanne Sager, hvor Straffearbejde findes at være forstyldt, medmindre den Sigtede vælger Paafjendelse uden Nævninger. Altsaa Sager, der angaa Forbrydelser, som straffes med Straffearbejde, kunne ikke engang komme for Nævninger, naar den Skyldige modsætter sig dette. Derfor man altsaa nu gaar ud fra — hvad jeg gaar ud fra — at den Skyldige i Reglen vil modsætte sig Domfældelse af Nævninger, fordi han derved kommer til at staa mere offentlig og

langt mere udsat for Opinionens Domfældelse og Naan, end hvis han kommer for den almindelige Domstol, saa tror jeg, at Nævningernes Forretninger ville blive meget sparomme. Jeg kan slet ikke tiltræde den Mening af Kommissionen, at den Sigtede skal have Lov til at afgjøre, om han vil for Nævninger, eller om han vil for den ordinære Ret. Jeg tror, at dette er en almindelig Lovgivningsfag, og at vi maa have en bestemt Regel for de Sager, som skulle for Nævningeret, og de Sager, som skulle for den ordinære Ret. Jeg skulde mene, at der ved Misgjerninger i Almindelighed forstaaes Forbrydelser, at som Følge heraf enhver Forbrydelse maa komme for Nævningedomstolen, og at, hvad der er at betragte som Politiforsæelser, maa blive ved den ordinære Ret. Man kan ogsaa gaa en anden Vej. Hvis man vil bedømme det efter Straffen, saa mener jeg, at enhver Forbrydelse eller Misgjerning, hvorfor der ikke kan idømmes en højere Straf end Vand og Brød, maa blive udenfor Nævningeret, medens Alti, hvad der gaar over Vand- og Brødstraffen, bør komme for Nævningeret. Om dette Punkt tror jeg, at der vil komme Strid her i Thinget, og jeg udtaler derfor strax min Forestilling derom. Det, at henlægge Sager under Nævninger, har allevegne og ogsaa her i vor Presse, f. Ex. i „Fædrelandet“, i Monrads Skrift „Danst Folkeblad“, i „Kjøbenhavnsposten“ osv. under hele Christian den Ottendes Regjeringstid været betragtet som en Emancipation, som en Frigjørelse fra Embedsmagten; men derfor vi her følge Grundfætningerne i Procesforslaget, saa lade vi hele Straffemyndigheden blive liggende under Domstolene, thi Domme, hvorved der dømmes fra Livet eller til livsvarig Fængselsstraf, ere rene Undtagelser; lad der blive fem af den Slags Sager i det ganske Land i et Aar. Var det da Meningen at gjøre Nævningeindretningen til en ren Undtagelse og til et Lyglimt i Ny og Næ om borgerlig Selvstændighed og politisk Myndighed hos Menigmand? Var det Meningen i 1848? Jeg spørger dem, der have været her i denne Sal paa den Tid, og dem, der have levet her og været med til at udvikle vor Frihed — og dertil regner jeg mig selv, og jeg protesterer højt og helligt mod, at Nævningeret skulde være saadan en usæl Ting, som blot skulde komme frem til en Kuriositet. Vi maa søge at finde en Grændse for, hvad der er Misgjerningsager, og der ligger efter Grundloven Bommen for Nævninger og for de ordinære Domstole. Paa den ene Side staaer der Folkemagten, Domsmyndigheden overleveret til Menigmand, og paa den anden Side staaer Regjeringens Tjenere i Dommerskiftelse og sige, hvad der skal være Lov og Ret. Mene dette, at Dommene have Forundersøgelsen og Anklagemagten i deres Haand, giver dem en stor Indflydelse paa den hele Retsstilling og politiske Udvikling, og det